

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 221.664 van 7 december 2012
in de zaak A. 204.761/X-15.104.**

In zake : 1. Yvonne BOLLEN
 2. Jerome SWINNEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Hans-Kristof Carême
 kantoor houdend te 3001 HEVERLEE
 Industrieweg 4, bus 1
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Bart Staelens
 kantoor houdend te 8000 BRUGGE
 Gerard Davidstraat 46, bus 1
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de gemeente TIELT-WINGE
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Bernadette Oversteijns
 kantoor houdend te 3001 LEUVEN
 Ambachtenlaan 6
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 7 mei 2012, strekt tot de nietigverklaring van:

1. het besluit van 19 maart 2012 van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand waarbij aan het gemeentebestuur van de gemeente Tielt-Winge machtiging tot onteigening wordt verleend met toepassing van de spoedprocedure van onroerende goederen gelegen in Tielt-Winge voor de realisatie van de oude tramroute, en

2. het besluit van 23 juni 2011 van de gemeenteraad van Tielt-Winge houdende de definitieve vaststelling van het onteigeningsplan consoorten Swinnen met betrekking tot de bedding vroegere tramlijn, waarbij aan de bevoegde ministers wordt gevraagd om de onteigeningsmachtiging in de zin van artikel 1 van de onteigeningswet hoogdringende omstandigheden van 26 juli 1962 te verlenen, bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 5 april 2012.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld, op grond van artikel 93 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 december 2012.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Filip De Preter, die loco advocaat Hans-Kristof Carême verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Laura Vanhee, die loco advocaat Bart Staelens verschijnt voor de eerste verwerende partij, en advocaat Leen Vanbrabant, die loco advocaat Bernadette Oversteyns verschijnt voor de tweede verwerende partij zijn gehoord.

Eerste auditeur Ann Van Mingeroot heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Volgens de tabel der innemingen die hoort bij het onteigeningsplan zijn de verzoekende partijen eigenaar van de percelen gelegen te Tielt-Winge, kadastraal bekend onder sectie B, nrs. 698/02/B en 698/02/D. Het betreft de innemingen nr. 1 en 2.

3.2. De bestreden besluiten kaderen in het project “Oude Tramroute”, dat voorziet in de aanleg van een fiets- en wandelweg die deel uitmaakt van het bovenlokaal recreatief fietsroutenetwerk.

3.3. In zitting van 12 mei 2011 stelt de gemeenteraad van de gemeente Tielt-Winge het onteigeningsplan voorlopig vast.

3.4. Ter gelegenheid van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 1 juni 2011 tot en met 15 juni 2011, wordt 1 bezwaarschrift ingediend, met name door de eerste verzoekster.

3.5. Op 23 juni 2011 stelt de gemeenteraad van de gemeente Tielt-Winge het onteigeningsplan definitief vast. Dit is het tweede bestreden besluit.

3.6. Op 28 februari 2012 vraagt de gemeente Tielt-Winge aan het agentschap Binnenlands Bestuur een machtiging om tot de onteigening over te gaan.

3.7. Met het eerste bestreden besluit van 19 maart 2012 van de Vlaamse minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand wordt de verwerving van de onroerende goederen gelegen te Tielt-Winge zoals vermeld op het onteigeningsplan en voor de

realisatie van de Oude Tramroute tot nut van het algemeen erkend en wordt de gemeente Tielt-Winge ertoe gemachtigd om, ter verwezenlijking van de Oude Tramroute, tot onteigening over te gaan bij toepassing van de wet van 26 juli 1962.

IV. Bevoegdheid van de Raad van State

Standpunt van de partijen

4.1. De tweede verwerende partij stelt ter zake wat volgt :

“I. Het beroep tot nietigverklaring is onontvankelijk in zoverre gericht tegen het tweede bestreden besluit

Middels het beroep tot nietigverklaring vechten beroepers tot nietigverklaring niet alleen de onteigeningsmachtiging zelve aan, maar ook het gemeenteraadsbesluit waarbij wordt besloten de bevoegde overheid te verzoeken om tot onteigening te worden gemachtigd.

Dit besluit creëert in hoofde van beroepers tot nietigverklaring geen rechtsgevolgen, en is dus een voorbereidende handeling die niet voor Uw Raad aanvechtbaar is (...)

II. Uw Raad is niet langer bevoegd uitspraak te doen over het eerste bestreden besluit

Bij inleidende dagvaarding dd. 18 juni 2012 werd de gerechtelijke onteigeningsprocedure opgestart.

In toepassing van de vaste rechtspraak van Uw Raad, is hierdoor Uw Raad niet langer bevoegd uitspraak te doen over het beroep tot nietigverklaring gericht tegen het eerste bestreden besluit.”

4.2. In de memorie van wederantwoord antwoorden de verzoekende partijen hierop wat volgt :

“Bij het instellen van huidig beroep tot nietigverklaring met een vordering tot schorsing werd de verzoekende partij vooralsnog niet gedagvaard voor de Vrederechter. Zolang de gerechtelijke fase nog niet is aangevat, is Uw Raad bevoegd om kennis te nemen van de vordering. De gemeente Tielt-Winge beperkt haar verweer tot de exceptie van onontvankelijkheid in de mate dat het beroep tot nietigverklaring wordt gericht tegen de tweede bestreden beslissing, alsook tot de exceptie dat Uw Raad niet langer bevoegd zou zijn gelet op de dagvaarding voor de Vrederechter dd. 18 juni 2012.

De verzoekende partijen volharden dat de tweede bestreden beslissing wel degelijk aanvechtbaar is voor Uw Raad.

Voor wat betreft de bevoegdheid van Uw Raad na dagvaarding voor de Vrederechter dient te worden vastgesteld dat de Vrederechter bij vonnis van 16 juli 2012 voor recht heeft gezegd dat de onteigening niet regelmatig is ingesteld omdat het Ministerieel Besluit de hoogdringendheid niet motiveert. De eis tot onteigening bij hoogdringendheid is derhalve niet toelaatbaar, aldus de Vrederechter.

De tweede verwerende partij heeft hiertegen weliswaar hoger beroep ingesteld, doch de uitspraak van de rechtbank van eerste aanleg dient te worden afgewacht. De bevoegdheid van Uw Raad zal moeten worden beoordeeld in functie van de uitspraak van de rechtbank van eerste aanleg (bv. in het geval dat de rechtbank zou oordelen dat de dagvaarding nietig is).

Het beroep tot nietigverklaring is ontvankelijk.”

Beoordeling

Ontvankelijkheid ten aanzien van het eerste bestreden besluit

5.1. Krachtens de bepalingen van de wet van 26 juli 1962 betreffende de rechtspleging bij hoogdringende omstandigheden inzake onteigening ten algemenen nutte, heeft de vrederechter, wanneer de onteigenaar de vordering tot onteigening bij hem heeft ingeleid, als opdracht de voor de onteigening vereiste besluiten van de onteigenende overheid zowel op hun interne als op hun externe wettigheid te toetsen. Die bevoegdheid van de gewone rechter sluit de bevoegdheid van de Raad van State uit om kennis te nemen van een beroep tot nietigverklaring van die handelingen, indien dat beroep is ingesteld door de onteigende. Deze bevoegdheidsuitsluiting geldt vanaf de dagvaarding om voor de gewone rechter te verschijnen en ten aanzien van de personen die tot die procedure toegang hebben. Zij geldt ook voor het beroep tot nietigverklaring dat bij de Raad van State is ingesteld vooraleer de vrederechter werd geadieerd.

In casu hebben de verzoekende partijen bij hun stukkenbundel een afschrift van een vonnis van 16 juli 2012 van de vrederechter van het kanton Aarschot gevoegd, waarbij voor recht wordt gezegd “dat de onteigening niet regelmatig is ingesteld omdat het Ministerieel Besluit de hoogdringendheid niet motiveert” en dat “(d)e eis tot onteigening bij hoogdringendheid (...) niet toelaatbaar (is)”. Tegen voormeld vonnis werd door de onteigenende overheid beroep ingesteld.

Het beroep ten aanzien van het eerste bestreden besluit is bijgevolg niet ontvankelijk.

Ontvankelijkheid ten aanzien van het tweede bestreden besluit

5.2. Het tweede bestreden besluit brengt op zich geen wijziging aan in de rechtstoestand van de verzoekende partijen, en is dus geen voor vernietiging vatbare administratieve rechtshandeling. Er is immers nog een machtiging vereist van de Vlaamse regering. In artikel 3 van het besluit van 23 juni 2011 staat dat “aan de bevoegde ministers zal gevraagd worden om de onteigeningsmachtiging in de zin van artikel 1 van de onteigeningswet hoogdringende omstandigheden van 26 juli 1962 te verlenen”.

Het beroep is derhalve niet ontvankelijk in zoverre het betrekking heeft op het besluit van de gemeenteraad van Tielt-Winge van 23 juni 2011 houdende definitieve vaststelling van het onteigeningsplan consoorten Swinnen met betrekking tot de bedding van de vroegere tramlijn.

6. Gezien de omstandigheden van de zaak past het de kosten van het beroep ten laste te leggen van de verwerende partijen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verwerende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro, elk voor de helft.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van
zeven december 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Pierre Lefranc, wnd. Kamervoorzitter, staatsraad,

bijgestaan door

Silvan De Clercq, griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Pierre Lefranc